

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

GAGARIN Alexei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.10.2019– 16.01.2020;

Instanța de apel: 22.10.2020– 02.02.2021;

Instanța de recurs: 15.04.2021 – 02.06.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 16 ianuarie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Gagarin Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 349 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 287 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal prin cumul parțial al pedepselor stabilite, a fost numită lui Gagarin Alexei pedeapsa definitivă de 1 an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Gagarin Alexei la 27.06.2019, aproximativ la 16:10, aflându-se în sala de ședință nr. 432 a

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, situată pe XXXXX, urmărind scopul sistării activității de serviciu a procurorului Potoran Grigore, ori schimbării caracterului acesteia în interesul său, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, l-a amenințat cu vătămarea integrității corporale, numindu-l cu cuvinte injurioase, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea în public. În continuarea acțiunilor sale infracționale, tot atunci, s-a ridicat de pe scaun și s-a repezit spre procuror, încercând să-l lovească cu pumnul în zona feței, însă procurorul a reușit să evite lovitura, moment în care au intervenit angajații escortei Ciumac Andrei și Axionov Mihail, care l-au stopat și-a aplicat cătușele.

Tot el, la 27.06.2019, aproximativ la 16:10, aflându-se în sala de ședință nr. 432 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, situată pe XXXXX, din intenții huliganice, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, încălcând grosolan ordinea publică însoțită de opunere de rezistență violentă angajaților de politie, din cadrul Batalionului Special de Escortă și Pază, Ciumac Andrei și Axionov Mihail, care au intervenit la fața locului pentru a curma acțiunile lui ilegale îndreptate asupra procurorului Potoran Grigore, a opus rezistență la cerințele legale a acestora de a se calma, bruscând-i, numindu-i cu cuvinte înjositoare și amenințându-i cu răfuială fizică.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe de achitare.

În motivarea apelului a declarat că, în cadrul efectuării urmăririi penale, au fost admise mai multe încălcări, motiv pentru care, au fost depuse cereri de declarare a nulității unui șir de acte procedurale. Inculpatul nu cunoaște limba de stat, iar în cadrul urmăririi penale nu a fost asigurat cu traducător/translator.

Apărarea este de părerea că, inculpatul urmează a fi achitat deoarece nu se întrunesc elementele infracțiunii și instanța de fond a ignorat argumentele apărării, nu le-a dat nici o apreciere.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, apelul avocatului Chiriac Cristin în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, judecata în instanța de fond s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod procedură penală, în baza cererii scrisă personal de inculpat, acceptată prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 13.11.2019.

Argumentele menționate de avocatul Chiriac Cristin precum că, fapta infracțională nu constituie elementele unei infracțiuni, în opinia instanței de apel

constituie nu mai mult decât o metodă de apărare, în contextul în care la materialele cauzei, este anexată cererea inculpatului prin care ultimul recunoaște integral fapta și probele administrate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel a reiterat că la caz, inculpatul a luat cunoștință de rechizitoriul și întreaga învinuire înaintată, în ordinea formulată de către procuror, a luat cunoștință și de probele administrate, pe care le-a acceptat necondiționat, iar în ședința de judecată prin cererea semnată personal de către acesta, și cu atât mai mult susținută de către el și apărătorul acestuia, a menționat că recunoaște integral aceste fapte, lucru care exclude la moment posibilitatea de a interveni în actul judecătoresc la capitolul soluționării de către instanța de fond a cererii privind judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹Cod de procedură penală.

De altfel, inculpatului i s-au explicat consecințele înaintării unei asemenea cereri, el exprimându-și acordul prin înscris autentic și nu a avut careva obiecții.

Cu privire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Circumstanțe ce atenuează răspundere penală în privința inculpatului au fost reținute: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră și atitudinea critică față de fapta săvârșită. Circumstanțe ce agravează răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, în privința inculpatului nu s-au identificat.

Astfel, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal - de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii ușoare și mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunile a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care este anterior condamnat, nu are persoane la întreținere, a recunoscut fapta incriminată.

Instanța de apel consideră că această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

Ce ține de argumentele avocatului în apelul declarat, instanța de apel a menționat că, acestea sunt lipsite de careva temei și anume, actele care au fost adoptate de către organul de urmărire penală în privința lui Gagarin Alexei au fost întocmite în limba de stat și în limba rusă pe care o cunoaște (învinuirea f.d.43-44, procesul-verbal de comunicare a drepturilor în limba de stat și limba rusă f.d.45-47, Gagarin a dat declarații în limba rusă pe care o cunoaște - f.d.48).

S-a menționat și poziția inculpatului expusă în instanța de apel, ultimul optând doar pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, iar avocatul pentru adoptarea unei sentințe de achitare în baza probelor considerate ca fiind nule, ceea ce a indicat la discordanța între poziții.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Recunoașterea de către client a vinovăției nu privează avocatul de dreptul de a contesta acuzația și de a cere achitarea clientului.

La ședința preliminară în instanța inițială inculpatul s-a folosit de dreptul prevăzut de art. 364¹ Cod de procedură penală, înaintând astfel o cerere în acest sens, pe care avocatul a susținut-o, dar în calitate de apărător a pledat pentru achitarea acestuia.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal reține că recurentul, nefiind de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia instanței de apel, ca temei pentru recurs invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală– *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau*

instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Recurentul, în textul cererii, a enumerat toate cazurile de constatare a erori de drept prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fără a specifica care din acestea sunt aplicabile speței, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în drept, care l-ar justifica sub acest aspect.

Totodată, invocând eroare de drept prevăzută la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul nu a indicat la circumstanțele de drept ce au determinat greșita încadrare juridică a faptei săvârșite.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se bazează pe faptul că, Colegiul consideră inacceptabil că apărătorul inculpatului, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excedă scopul pentru care aceasta a fost creată.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În acest sens Colegiul conchide că, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 61, 75, 84 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

În cererea de recurs, avocatul invocă în mod repetat argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel. Invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Mai mult ca atât, solicitarea apărătorului contravine poziției inculpatului și probelor administrate la dosar. În cadrul instanței de fond inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei prin procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f. d. 111-112). Aceeași poziția o avea inculpatul și în instanța de apel, având obiecții doar la individualizarea pedepsei, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde. Prin urmare, instanța de apel s-a exprimat clar și detaliat în examinarea cauzei privind solicitarea apărării de achitare a inculpatului și poziția contradictorie a apărătorului.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală ori, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa în baza art. 84 alin. (1) Cod penal prin absorbirea pedepsei mai ușoare de cea mai gravă –pe termen de 1 an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În alt aspect, Colegiul menționează că, potrivit statuărilor Curții Europene, cu titlul de principiu, instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski vs. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *GAGARIN Alexei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 iulie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO